

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **В.Г. Горник**

_____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТИКА В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»

освітній рівень   Магістр

галузь знань   28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність   281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма   Територіальне управління та місцеве самоврядування

тип дисципліни   Обов'язкова

Київ – 2020 рік

Розробник: О.О. Шевченко, д.держ.упр., доцент, професор кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О. Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

О.Л. Євмешкіна

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	5	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	150		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:	-	12
Семестр:	1	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	1	Семінарські заняття:	-	8
самостійна робота:	8	Самостійна робота:	-	130
Форма підсумкового контролю:	Екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою alex_shevchenko_61@ukr.net.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Право в публічному управлінні Основи публічного управління	Економіка та врядування Глобалізація управління суспільними процесами, євроінтеграція та безпека Стратегічне управління

Мета вивчення дисципліни:

Формування у студентів знань щодо політики в публічному управлінні, вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основи та технології прийняття управлінських рішень, організувати процеси розробки та впровадження рішень щодо політики в публічному управлінні.

ПРН6. Проектувати реформи у різних сферах та галузях суспільного життя, розробляти шляхи їх реалізації, виявляти недоліки та помилки в управлінні реформами, надавати рекомендації щодо їх усунення.

ПРН7. Розробляти пропозиції щодо напрямів економічної політики та механізмів її реалізації, проекти бюджетів різних рівнів, заходи щодо управління фінансами у органах публічної влади з урахуванням засад належного урядування.

ПРН8. Аналізувати моделі та механізми глобального управління суспільними процесами, розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні

обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ПРН18. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК4. Здатність розробляти та управляти проектами.	ПРН1	ПРН6	ПРН18	ПРН18
Фахові компетентності (ФК)				
ФК1. Здатність аналізувати політику в публічному управлінні, розробляти рішення щодо політики та механізми їх впровадження.	ПРН1	ПРН1 ПРН8		ПРН1
ФК7. Здатність до визначення напрямів економічної політики та механізмів її реалізації, формування бюджетів різних рівнів, управління фінансами у органах публічної влади з урахуванням засад належного врядування.	ПРН1 ПРН7	ПРН7		ПРН1 ПРН7
ФК8. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, дії глобалізаційних чинників.	ПРН1	ПРН7	ПРН18	ПРН18

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади здійснення політики в публічному управлінні

Тема 1.1. Поняття та структура політики в публічному управлінні

Два розуміння політики: policy та politics. Поняття та основні риси політики в публічному управлінні. Політика в публічному управлінні як системна діяльність. Співвідношення політики та адміністрування в публічному управлінні. Рівні, напрями та середовище політики в публічному управлінні.

Тема 1.2. Принципи та цикл політики в публічному управлінні

Поняття принципу політики в публічному управлінні. Базові закони та закономірності, що можуть використовуватися при здійсненні політики. Загальні (універсальні) та галузеві (специфічні) принципи політики в публічному управлінні. Закріплення принципів політики в публічному управлінні у нормативно-правових актах. Поняття циклу політики в публічному управлінні, його основні складові та практична реалізація.

Тема 1.3. Суб'єкти та об'єкти політики в публічному управлінні

Поняття суб'єкта і об'єкта політики в публічному управлінні. Класифікація суб'єктів політики в публічному управлінні. Характеристика основних суб'єктів політики в публічному управлінні України, взаємодія між ними. Властивості об'єктів політики в публічному управлінні, їх основні різновиди.

Розділ 2. Формування політики в публічному управлінні

Тема 2.1. Засади формування політики в публічному управлінні

Сутність, процес та суб'єкти формування політики в публічному управлінні. Основні вимоги до формування політики в публічному управлінні. Моделі політики в публічному управлінні. Державно-громадська взаємодія у процесі формування політики в публічному управлінні. Основні різновиди документів як результатів формування політики в публічному управлінні.

Тема 2.2. Діагностування проблем та постановка цілей політики в публічному управлінні

Поняття проблемних ситуацій, проблем та цілей політики в публічному управлінні, їх співвідношення. Місія та загальні цілі держави, суспільна обумовленість проблем політики в публічному управлінні. Потреби, інтереси та цінності як основа для формулювання проблем політики в публічному управлінні. Класифікація проблем політики в публічному управлінні. Процес структурування проблеми. Різновиди цілей політики в публічному управлінні. Основні принципи цілепокладання.

Тема 2.3. Визначення способів досягнення цілей та прийняття рішень щодо політики в публічному управлінні

Процес визначення способів досягнення цілей політики в публічному управлінні. Поняття альтернативи політики в публічному управлінні. Інструменти та ресурси політики як основа формулювання альтернатив. Правила формулювання альтернатив. Критерії та методи вибору найкращої альтернативи рішення щодо політики в публічному управлінні.

Розділ 3. Впровадження та оцінювання політики в публічному управлінні

Тема 3.1. Процес та засоби впровадження політики в публічному управлінні

Сутність, процес та суб'єкти впровадження політики в публічному управлінні. Методи та механізми впровадження політики в публічному управлінні. Проблеми та умови ефективного впровадження політики в публічному управлінні.

Тема 3.2. Моніторинг та оцінювання політики в публічному управлінні

Поняття моніторингу, оцінювання та контролю політики в публічному управлінні, відмінності між ними. Результативність та ефективність політики в публічному управлінні. Процес та система моніторингу реалізації політики в публічному управлінні. Види, моделі та методи оцінювання політики в публічному управлінні. Основні проблеми оцінювання політики в публічному управлінні. Використання моніторингу та оцінювання для контролю процесу реалізації політики в публічному управлінні і її результатів.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади здійснення політики в					

публічному управлінні					
Тема 1.1. Поняття та структура політики в публічному управлінні	14	2			12
Тема 1.2. Принципи та цикл політики в публічному управлінні	18	2			16
Тема 1.3. Суб'єкти та об'єкти політики в публічному управлінні	18			2	16
Разом за розділом 1	50	4		2	44
Розділ 2. Формування політики в публічному управлінні					
Тема 2.1. Засади формування політики в публічному управлінні	14	2			12
Тема 2.2. Діагностування проблем та постановка цілей політики в публічному управлінні	18	2		2	14
Тема 2.3. Визначення способів досягнення цілей та прийняття рішень щодо політики в публічному управлінні	18			2	16
Разом за розділом 2	50	4		4	42
Розділ 3. Впровадження та оцінювання політики в публічному управлінні					
Тема 3.1. Процес та засоби впровадження політики в публічному управлінні	26	2		2	22
Тема 3.2. Моніторинг та оцінювання політики в публічному управлінні	24	2			22
Разом за розділом 3	50	4		2	44
Екзамен					
				2	
Усього годин	150	12		8	130

4. Організація самостійної роботи студентів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.3. Суб'єкти та об'єкти політики в публічному управлінні

1. Органи державної влади як головні суб'єкти формування політики в публічному управлінні:

- Президент України;
- Верховна Рада України;
- Кабінет Міністрів України;
- міністерства;
- ЦОВВ зі спеціальним статусом.

2. Участь політичних партій та бізнесових груп тиску у формуванні політики в публічному управлінні.

3. Місцеві ради як суб'єкти формування політики в публічному управлінні.

4. Інститути громадянського суспільства та їх роль у формуванні політики в публічному управлінні.

5. Суб'єкти впровадження політики в публічному управлінні, їх загальна характеристика.

6. Види, сфери та галузі суспільної діяльності як об'єкти політики в публічному управлінні, їх властивості та класифікація.

Тема 2.2. Діагностування проблем та постановка цілей політики в публічному управлінні

1. Поняття проблемної ситуації, проблеми та мети у політиці в публічному управлінні, їх співвідношення.

2. Основи формулювання проблем політики в публічному управлінні:

- місія та загальні цілі держави;
- суспільні потреби;
- інтереси суспільних груп та прошарків;
- суспільні цінності.

3. Структура проблемної ситуації.

4. Проблеми політики в публічному управлінні:

- добре структуровані проблеми;
- слабо структуровані проблеми;
- неструктуровані проблеми.

5. Процес структурування проблеми політики в публічному управлінні.

6. Цілі політики в публічному управлінні:

- цілі збереження;
- цілі функціонування;
- цілі розвитку.

7. Змістовні та технологічні принципи цілепокладання.

Тема 2.3. Визначення способів досягнення цілей та прийняття рішень щодо політики в публічному управлінні

1. Альтернатива політики як набір заходів, інструментів, засобів політики.

2. Інструменти політики в публічному управлінні:

- примусові;
- добровільні;
- змішані.

3. Ресурси політики в публічному управлінні, їх класифікація.

4. Правила вироблення альтернатив політики в публічному управлінні.

5. Оціночні та практичні критерії вибору альтернатив політики.

6. Методи багатокритеріального вибору альтернатив.

7. Різновиди рішень щодо політики в публічному управлінні.

Тема 3.1. Процес та засоби впровадження політики в публічному управлінні

1. Процес впровадження політики в публічному управлінні:

- організація;
- мотивація;
- контроль.

2. Методи впровадження політики в публічному управлінні:

- адміністративні;
- економічні;
- соціально-політичні;
- морально-етичні.

3. Механізми впровадження політики в публічному управлінні:

- нормативно-правові;
- організаційні;
- фінансові;
- кадрові;
- морально-психологічні;
- інформаційні.

4. Проблеми та умови ефективного впровадження політики в публічному управлінні.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота слухача у межах навчальної дисципліни "Політика в публічному управлінні" передбачає написання та презентацію ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи орієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів та обдумування слухачем питань відповідно до обраної тематики. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі практичні рекомендації. Творча робота повинна бути підготовлена слухачем індивідуально. Вона надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві, а її результати презентуються під час семінарського заняття за відповідною тематикою у формі короткої доповіді (3-4 хв.) та відповідей на поставлені запитання.

Творча робота має висвітлювати:

- основні теоретичні положення за обраною темою;
- практичне значення теоретичних положень, можливі підходи та шляхи їх практичного застосування;

- висновки, що коротко відображають результати проведеного слухачем дослідження;
- перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Творча робота має бути оформлена як документ Microsoft Word формату А4, шрифт Times New Roman, 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові студента, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням слухача стисло і водночас вичерпно розкрити тему: узагальнити теоретичні напрацювання за напрямом, що розглядається, оцінити їх прикладне значення, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 10-15 сторінок. Обов'язковою вимогою є чітке посилання на джерела інформації. У творчій роботі мають бути обов'язково викладені авторські висновки та пропозиції.

Перелік тем творчих робіт до розділу 1

1. Основні складові політики в публічному управлінні в Україні як системної діяльності.
2. Органи державного управління як суб'єкти політики в Україні згідно з широким та вузьким розумінням.
3. Структура основних напрямів політики в публічному управлінні в Україні.
4. Основні рівні політики в публічному управлінні в Україні.
5. Базові закономірності державного управління та їх врахування у вітчизняній практиці здійснення політики в публічному управлінні.
6. Об'єктивні принципи державного управління та їх врахування у вітчизняній практиці здійснення політики в публічному управлінні.
7. Загальні законодавчі принципи політики в публічному управлінні в Україні.
8. Основні складові циклу політики в публічному управлінні та їх відображення у Регламенті Кабінету Міністрів України.
9. Принципи публічної політики у економічній сфері.
10. Принципи публічної політики у соціальній сфері.
11. Принципи публічної політики у гуманітарній сфері.
12. Принципи публічної політики у внутрішньополітичній сфері.
13. Президент України як суб'єкт політики в публічному управлінні: загальна характеристика.
14. Верховна Рада України як суб'єкт політики в публічному управлінні: загальна

характеристика.

15. Кабінет Міністрів України як суб'єкт політики в публічному управлінні: загальна характеристика.

16. Основні недержавні суб'єкти публічної політики в Україні.

17. Міністерства як провідні суб'єкти публічної політики у різних сферах суспільного життя.

18. Роль центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом у здійсненні політики в публічному управлінні в Україні.

19. Місцеві ради як суб'єкти політики в публічному управлінні: загальна характеристика.

20. Об'єкти політики в публічному управлінні: загальна характеристика.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Процес формування політики в публічному управлінні та його відображення у Регламенті Верховної Ради України. 14

2. Основні суб'єкти формування політики в публічному управлінні в Україні.

3. Практична модель процесу формування політики у галузі освіти в Україні.

4. Практична модель процесу формування політики у галузі культури в Україні.

5. Практична модель процесу формування політики у галузі сільського господарства в Україні.

6. Практична модель процесу формування політики у галузі промисловості в Україні.

7. Основні методи державно-громадських консультацій у процесі формування політики в публічному управлінні в Україні.

8. Електронні державно-громадські консультації у процесі формування політики в публічному управлінні в Україні.

9. Проблеми доступу громадян до інформації щодо формування політики в публічному управлінні в Україні.

10. Місія та загальні цілі Української держави, їх відображення у Конституції та базових законах України.

11. Основні проблеми публічної політики у економічній сфері в Україні.

12. Основні проблеми публічної політики у гуманітарній сфері в Україні.

13. Основні проблеми публічної політики у внутрішньополітичній сфері в Україні.

14. Основні проблеми публічної політики у гуманітарній сфері в Україні.

15. Основні проблеми публічної політики у зовнішньополітичній сфері в Україні.

16. Основні принципи цілепокладання та їх дотримання у вітчизняній практиці формування політики в публічному управлінні.

17. Процес формування політики в публічному управлінні та його відображення у Регламенті Кабінету Міністрів України.

18. Процес формування політики в публічному управлінні при розробці державних цільових програм.

19. Формування політики в публічному управлінні шляхом прийняття політичних пропозицій.

Перелік тем творчих робіт до розділу 3

1. Модель процесу впровадження політики в публічному управлінні у галузі науково-технічної діяльності.

2. Модель процесу впровадження політики в публічному управлінні у галузі середньої освіти.

3. Модель процесу впровадження політики в публічному управлінні у галузі пенсійного забезпечення.

4. Модель процесу впровадження політики в публічному управлінні у галузі державної служби. 18

5. Модель процесу впровадження політики в публічному управлінні у галузі

аерокосмічної діяльності.

6. Сутність адміністративних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі фінансово-банківської діяльності.

7. Сутність економічних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі фінансово-банківської діяльності.

8. Сутність адміністративних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі державних закупівель.

9. Сутність економічних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі державно-приватного партнерства.

10. Сутність адміністративних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі охорони здоров'я.

11. Сутність адміністративних методів та їх використання для реалізації публічної політики у фармацевтичній галузі.

12. Сутність економічних та їх використання для реалізації публічної політики у галузі екології.

13. Сутність соціально-політичних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі телебачення і радіомовлення.

14. Сутність соціально-політичних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі регіонального розвитку.

15. Сутність морально-етичних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі патріотичного виховання.

16. Сутність морально-етичних методів та їх використання для реалізації публічної політики у галузі середньої освіти.

17. Моніторинг та оцінювання державних цільових програм в Україні.

18. Вимірювання ефективності та результативності публічної політики у галузі науково-технічної діяльності.

19. Вимірювання ефективності та результативності публічної політики у гуманітарній сфері.

20. Вимірювання ефективності та результативності публічної політики у галузі забезпечення прав людини.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття політики як policy.
2. Поняття політики як politics.
3. Відмінності між політикою як policy та politics.
4. Поняття політики в публічному управлінні.
5. Основні риси політики в публічному управлінні.
6. Структура політики в публічному управлінні як системної діяльності.
7. Політика і адміністрування в публічному управлінні: співвідношення та взаємозв'язок.
8. Основні рівні політики в публічному управлінні.
9. Основні напрями політики в публічному управлінні.
10. Поняття середовища політики в публічному управлінні.
11. Основні складові середовища політики в публічному управлінні.
12. Поняття принципу політики в публічному управлінні.
13. Сукупність загальних принципів політики в публічному управлінні.
14. Базові закони та закономірності для політики в публічному управлінні.
15. Принцип об'єктивності.
16. Принцип універсальності циклу політики в публічному управлінні.

17. Принцип оптимальності.
18. Принцип випередження.
19. Принцип зворотного зв'язку.
20. Принцип Парето.
21. Базові принципи належного урядування.
22. Принцип законності.
23. Галузеві принципи політики в публічному управлінні.
24. Види нормативно-правових актів щодо політики в публічному управлінні.
25. Поняття циклу політики в публічному управлінні.
26. Основні складові циклу політики в публічному управлінні.
27. Поняття суб'єкта політики в публічному управлінні.
28. Поняття об'єкта політики в публічному управлінні.
29. Класифікація суб'єктів політики в публічному управлінні.
30. Основні суб'єкти політики в публічному управлінні в Україні.
31. Взаємодія між суб'єктами політики в публічному управлінні в Україні.
32. Основні різновиди об'єктів політики в публічному управлінні.
33. Властивості об'єктів політики в публічному управлінні.
34. Сутність вироблення політики в публічному управлінні.
35. Основні складові процесу вироблення політики в публічному управлінні.
36. Характеристика суб'єктів вироблення політики в публічному управлінні.
37. Основні вимоги до вироблення політики в публічному управлінні.
38. Моделі політики в публічному управлінні.
39. Державно-громадська взаємодія у процесі вироблення політики в публічному управлінні.
40. Основні різновиди документів як результатів вироблення політики в публічному управлінні.
41. Поняття та структура проблемної ситуації.
42. Поняття проблем політики в публічному управлінні.
43. Поняття цілей політики в публічному управлінні.
44. Співвідношення проблем та цілей політики в публічному управлінні.
45. Місія та загальні цілі держави як основа для вироблення політики в публічному управлінні.
46. Суспільна обумовленість проблем політики в публічному управлінні.
47. Потреби, інтереси та цінності як основа для формулювання проблем політики в публічному управлінні.
48. Класифікація проблем політики в публічному управлінні.
49. Процес структурування проблеми політики в публічному управлінні.
50. Різновиди цілей політики в публічному управлінні.
51. Основні принципи цілепокладання.
52. Процес визначення способів досягнення цілей політики в публічному управлінні.
53. Поняття альтернативи політики в публічному управлінні, різновиди альтернатив.
54. Інструменти політики в публічному управлінні.
55. Ресурси політики в публічному управлінні.
56. Правила формулювання альтернатив.
57. Загальні критерії вибору найкращої альтернативи рішення щодо політики в публічному управлінні.
58. Методи вибору найкращої альтернативи рішення щодо політики в публічному управлінні.
59. Сутність впровадження політики в публічному управлінні.
60. Процес впровадження політики в публічному управлінні.
61. Суб'єкти впровадження політики в публічному управлінні.
62. Методи впровадження політики в публічному управлінні.

63. Механізми реалізації політики в публічному управлінні.
64. Умови ефективного впровадження політики в публічному управлінні.
65. Проблеми впровадження політики в публічному управлінні.
66. Поняття моніторингу, оцінювання та контролю політики в публічному управлінні.
67. Відмінності між моніторингом та оцінюванням політики в публічному управлінні.
68. Результативність та ефективність політики в публічному управлінні.
69. Процес та система моніторингу реалізації політики в публічному управлінні.
70. Види оцінювання політики в публічному управлінні.
71. Моделі оцінювання політики в публічному управлінні.
72. Методи оцінювання політики в публічному управлінні.
73. Основні проблеми оцінювання політики в публічному управлінні.
74. Використання моніторингу та оцінювання для контролю процесу реалізації політики в публічному управлінні і її результатів.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари аспірант не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки Заочна форма навчання

Поточний контроль							Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			
C1.3	TP1	C2.2	C2.3	TP2	C3.1	TP3	40	100
10	10	5	5	10	10	10		

C1.3, ... C3.1 – семінари до тем розділів
TP1, ... TP3 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; пер. з англ. В. В. Шульги. – К. : Всеуито, 2003. – 350 с.
2. Вступ до політичної аналітики : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Телешуна. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 220 с.
3. Гнидюк Н. А. Аналіз політики : навч. посіб. / Н. А. Гнидюк, І. М. Ібрагімова. – Л. : ЗУКЦ, 2008. – 228 с.
4. Говлет М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики / М. Говлет, М. Рамеш; пер. з англ. О. Рябова. – Л. : Кальварія, 2004. – 264 с.
5. Дай Т. Основи державної політики / Т. Дай; пер. з англ. Г. Є. Краснокутського; наук. ред. З. В. Балабаєва. О. : АО БАХВА, 2005. 468 с.
6. Данн В. Н. Державна політика: вступ до аналізу / В. Н. Данн; пер. з англ. Г. Є. Краснокутського; наук. ред. М. О. Баймуратов. – О. : АО БАХВА, 2005. – 504 с.
7. Державна політика : підручник / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. : НАДУ, 2014. 448 с.
8. Запровадження стратегічного планування в Україні : зб. док. і матеріалів / уклад. В. В. Тертичка. К. : НАДУ : ЦДАР, 2004. 437 с.
9. Кравченко С. О. Теоретичні, організаційні та практичні засади державного управління (дистанційний курс) : навч.-метод. Матеріали. К. : НАДУ, 2015. 52 с.
10. Основи публічної політики та управління : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Телешуна. К. : НАДУ, 2011. 312 с.
11. Оцінювання державної політики і програм : консп. лекцій до навч. дисципліни / уклад. : В. А. Ребкало, Ю. Д. Полянський. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. 72 с.
12. Пал Л. А. Аналіз державної політики / Л. А. Пал; пер. з англ. І. Дзюба. К.: Основи, 1999. 422 с.
13. Парсонс В. Публічна політика. Вступ до теорії й практики аналізу політики / В. Парсонс. К. : Києво-Моги́л. акад., 2006. 550 с.
14. Політика в публічному управлінні : навч. посіб. / І. С. Бондар, В. Г. Горник, С. О. Кравченко, В. В. Кравченко. К. : Вид-во Ліра-К, 2016. 200 с.
15. Рябцев Г. Л. Стратегічне планування (дистанційний курс) : навч.-метод. матеріали / Г. Л. Рябцев. К. : НАДУ, 2015. 56 с.

Додаткові

1. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, сфера прикладних досліджень : зб. док. і матеріалів / уклад. : О. І. Кілієвич, В. В. Тертичка. К. : К.І.С., 2004. 210 с.
2. Бакуменко В. Д. Державне управління : курс лекцій / В. Д. Бакуменко, Д. І. Дзвінчук, О. С. Поважний. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. 536 с.
3. Браун М. П. Посібник з аналізу державної політики / М. П. Браун; пер. з англ. – К. : Основи, 2000. 243 с.
4. Державна політика: аналіз та впровадження в Україні : консп. лекцій до навч. модуля / уклад. : В. А. Ребкало, В. В. Тертичка. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 80 с.
5. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 2 : Методологія державного управління. 2011. 692 с.
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 4 : Галузеве управління. 2011. 648 с.
7. Європейські принципи державного управління / пер. з англ. О. Ю. Куленкової. К. : Вид-во УАДУ, 2000. 52 с.
8. Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" від 23 берез. 2000 р. № 1602-III // Уряд. кур'єр. 2000. 26 квіт.
9. Закон України "Про державні цільові програми" від 18 берез. 2004 р. № 1621-IV //

Уряд. кур'єр. 2004. 21 квіт.

10. Закон України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" від 1 лип. 2010 р. № 2411-VI // Голос України. 2010. 20 лип.

11. Закон України "Про Кабінет Міністрів України" від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Голос України. 2014. 1 берез.

12. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Голос України. 1997. 12 черв.

13. Закон України "Про центральні органи виконавчої влади" від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI // Уряд. кур'єр. 2011. 12 квіт.

14. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

15. Концептуальні засади взаємодії політики й управління : навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Ребкала, В. А. Шахова, В. В. Голубь, В. М. Козакова. К.: НАДУ, 2010. 300 с.

16. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : постанова Кабінету Міністрів України від 29 лип. 2015 р. № 537 // Офіц. вісн. України. 2015. № 62. С. 109.

17. Про затвердження Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених Стратегії і плану заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 11 27 листоп. 2015 р. № 931 // Уряд. кур'єр. 2015. 9 груд.

18. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм : постанова Кабінету Міністрів України від 31 січ. 2007 р. № 106 // Офіц. вісн. України. 2007. № 8. С. 86.

19. Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовт. 2015 р. № 856 // Уряд. кур'єр. – 2015. – 11 листоп.

20. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лип. 2007 р. № 950 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 54. – С. 21.

21. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 1999 р. № 2263 // Офіц. вісн. України. 1999. № 50. С. 77.

22. Розенфельд Р. А. Лекції з державної політики : курс лекцій / Р. А. Розенфельд. К. : К.І.С., 2002. 59 с.

23. Розробка державної політики. Аналітичні записки / уклад. : О. І. Кілієвич, В. Є. Романов. К. : К.І.С., 2002. 320 с.

24. Романов В. Є. Вступ до аналізу державної політики : навч. посіб. / В. Є. Романов, О. М. Рудік, Т. М. Брус. К.: Вид-во НАДУ, 2003. 170 с.

25. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні / В. В. Тертичка. К. : Основи, 2002. 750 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>

2. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – <http://www.ipiend.gov.ua>

3. Міжнародний центр перспективних досліджень. – <http://www.icps.com.ua>

4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – <http://www.me.gov.ua>

5. Національна академія державного управління при Президентові України. <http://www.academy.gov.ua>

6. Національний інститут стратегічних досліджень. – <http://www.niss.gov.ua>

7. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>

8. Світовий банк в Україні. – <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

9. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. –

<http://www.kmu.gov.ua/control>

10. Центр політико-правових реформ. – <http://www.pravo.org.ua>